

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Vyhodnocení evaluačního plánu OP Rybářství 2021–2027

za roky 2024/2025

Obsah

- 1. Vyhodnocení plnění evaluačního plánu za roky 2024/2025**
- 2. Posílení a rozvoj evaluační kapacity**
- 3. Návrhy aktualizací evaluačního plánu**

Základní informace

Sledované období: od 22. 11. 2024 do 15. 11. 2025

Kontaktní údaje ve věci zprávy: Bc. Kateřina Dolejší

Data platná k: 15. 11. 2025

1. Vyhodnocení plnění evaluačního plánu za roky 2024/2025

Evaluační plán OP Rybářství 2021–2027

Evaluační plán programu je rámcovým plánem evaluačních aktivit prováděných či zajišťovaných evaluační jednotkou Řídicího orgánu (ŘO). EP OP Rybářství je pravidelně jednou ročně aktualizován a vyhodnocován v souladu s platnými metodikami Národního orgánu pro koordinaci Ministerstva pro místní rozvoj (NOK). V září 2015 byla ustanovena Pracovní skupina pro evaluace ŘO OP Rybářství, jejímiž členy jsou zástupci zprostředkujícího subjektu (SZIF), Ministerstva zemědělství a zástupce Evaluační jednotky (EJ) NOK. Pracovní skupina plní zejména úlohu poradního a koordinačního orgánu pro rámcové evaluační aktivity, jako je sestavování evaluačních otázek, rozvíjení aktivit evaluační kapacity, využívání výsledků evaluací a jejich předkládání Monitorovacímu výboru (MV) OP Rybářství.

23. listopadu 2022 byl předložen členům MV ke schválení Evaluační plán 2021–2027, který byl předtím projednán a schválen na PS Evaluce ŘO za účasti všech členů. Členové Monitorovacího výboru schválili předložený Evaluační plán.

Evaluce OP Rybářství k 15. 11. 2025

S ohledem na schválení Evaluačního plánu 2021–2027 v listopadu 2022, ŘO OP Rybářství v roce 2022 neprovedl žádnou evaluační aktivitu nového programového období.

V roce 2023 byla provedena první evaluace programového období 2021–2027 pod názvem **Baseline studie**. Práce na zakázce začala v květnu 2023 a skončila v prosinci 2023. Na základě analýzy prostředí akvakultury a potřeb vyplývajících z návrhu OP Rybářství, navrhl dodavatel sadu ukazatelů, které doplnily existující indikátory OP Rybářství. Nad rámec indikátorů a ukazatelů byly vytvořeny tři kontextové ukazatele, které nejsou vztaženy ke konkrétnímu specifickému cíli a jsou důležité pro vyhodnocení cílů celého OP Rybářství. Po finalizaci indikátorové soustavy a stanovení metody sběru a analýzy dat byl dodavatelem realizován sběr dat pro účely určení baseline hodnot indikátorů, resp. ukazatelů. Za tímto účelem byla provedena rešerše, dotazníkové šetření a neformální rozhovory se stakeholdery. Sebraná data byla vyhodnocena a byly stanoveny baseline hodnoty, které jsou obsaženy v dokumentu Indikátorová soustava (XLS), která je přílohou Metodiky. Následně byla finalizována Metodika hodnocení OP Rybářství, která obsahuje soustavu indikátorů pro hodnocení OP Rybářství v rámci evaluace. Metodika obsahuje analýzu prostředí akvakultury, indikátorovou soustavu, způsob hodnocení indikátorů, nástroje sběru dat (dotazníky) a dokument Indikátorová soustava (XLS), který lze použít pro hodnocení po ukončení OP Rybářství. Metodika obsahuje také indikativní harmonogram realizace evaluace. Pro realizaci evaluace bylo stanoveno několik doporučení (pro uplatnění metodiky, pro realizaci šetření a pro interpretaci zjištění).

Na konci roku 2024 byla v souladu s Evaluačním plánem OP Rybářství dokončena externí evaluace pod názvem **Posouzení využitelnosti finančních nástrojů v OP Rybářství 2021–2027 a 2028+**. Předmětem evaluace bylo zajistit aktualizaci využitelnosti finančních nástrojů pro druhou polovinu programového období OP Rybářství 2021–2027 a zároveň posoudit možnost využití finančních nástrojů v OP Rybářství pro období 2028+. Evaluaci zpracovávala v průběhu roku 2024 firma IREAS a metodicky bylo vycházeno z již provedených ex-ante evaluací.

Hlavní metodické kroky spočívaly v analýze sektoru dle dostupných sekundárních dat a informačních zdrojů, z IS MZe (IS SZIF a MS 2021+), prescreeningu zkušeností gestorů aktivit

OPR, analýze typových projektů, vyhodnocení zahraničních zkušeností s FN v rybářství, řízených rozhovorech se zástupci PGRLF, SZIF, NRB, PRV-MZe a ŘO PR a v závěrečné syntéze, která reaguje na níže uvedené zadání:

- potvrzení či vyvrácení vhodnosti využití finančních nástrojů v rámci jednotlivých specifických cílů a k nim vztažených aktivit ve schváleném programovém dokumentu OPR 2021–2027;
- určení vhodných typů projektů v rámci OPR, které by se svým charakterem bylo možné financovat návratnými formami podpory;
- prověření celkové připravenosti a případného způsobu napojení OPR, resp. MZe, na implementaci finančních nástrojů, a s tím související kroky, tj. možné varianty implementační struktury finančních nástrojů;
- potvrzení či vyvrácení vhodnosti využití finančních nástrojů pro další programové období 2028+.

Z provedených analýz vyplývá, že v současném programovém období již není možné finanční nástroje pro stávající aktivity OPR zavádět, na druhou stranu se doporučuje zahájit diskuzi se zástupci Odboru Řídicího orgánu Programu rozvoje venkova a Strategického plánu již v současném období ohledně spolupráce a přípravy při spuštění společných finančních nástrojů pro období 2028+, ve kterém by již vybrané finanční produkty mohly být realizovány.

V únoru 2025 došlo k dokončení interní on-going evaluace pod názvem **Evaluace 1. – 14. výzvy OP Rybářství 2021–2027**, oproti původně plánované lhůtě stanovené Evaluačním plánem OP Rybářství 2021–2027 do konce roku 2024. Důvodem byly personální změny, díky kterým byly práce na hodnocení zahájeny v prosinci 2024. Dokument je koncipován tak, že každá níže uvedená evaluační otázka byla zpracována do samostatné kapitoly, ve které EJ ŘO na základě relevantních dat z MS 2021+, podkladů ŘO, analýzy výzev a projektových žádostí vyhodnotila aktuální stav a následně provedla srovnání finančního a věcného pokroku dosaženého v programovém období 2021–2027 s obdobím 2014–2020.

Řešené evaluační otázky:

- Porovnání nastavených cílů a opatření programového období 2021–2027 s programovým obdobím 2014–2020
- Výše alokace finančních prostředků programového období 2021–2027 ve srovnání s programovým obdobím 2014–2020
- Porovnání počtu vyhlášených výzev za první tři roky u obou programových období včetně zahájení vyhlášení prvních výzev
- Porovnání zaměření projektů/oblastí v žádostech o podporu ve výzvách č. 1 až 14 u obou programových období; se zaměřením na projekty přispívající ke zmírnění změny klimatu a využívání udržitelných zdrojů
- Absorpční kapacita jednotlivých aktivit a vyhodnocení potřeb navýšení alokace na výzvy (lze vycházet i z výsledků programového období 2014–2020)
- Vyhodnocení plnění indikátorů OP Rybářství 2021–2027
- Analýza aktuálního stavu implementace a z toho vyplývající příležitosti a rizika
- Analýza průměrných lhůt pro vydání Rozhodnutí o poskytnutí podpory od zaregistrování žádosti, porovnání s předchozím programovým obdobím
- Analýza průměrných lhůt pro podání/vydání Žádosti o platbu
- Doporučení vázaná na zjištění analýzy

V rámci hodnocení ŘO dospěl k závěru, že implementace ve své počáteční fázi probíhá v zásadě dle předpokladů. Zdánlivě se může jevit mírné zpoždění v naplňování milníků, a to z důvodu zpoždění ve schvalování programu, kdy první výzvy bylo možné vyhlásit až v říjnu 2022. Nicméně vzhledem k zazávkovaným projektům je vytvořen potenciál pro jejich

naplnění. Dále došlo k přísnějšímu nastavení pravidla n+3 ze strany EK, které je založeno na rychlejším čerpání alokace, nicméně při včasné podávání žádostí o platby ze strany příjemců je i zde předpoklad jeho naplnění.

Jednou z povinností ŘO je v souladu s čl. 18 a čl. 44 Nařízení Rady EU č. 2021/1060 provádět také **hodnocení výkonnostního rámce**, který představuje zásadní nástroj sledování pokroku v plnění cílů programu a finanční výkonnosti. Z těchto důvodů bylo hodnocení výkonnostního rámce v podobě interní evaluace zařazeno v roce 2025 a 2028 do Evaluačního plánu OP Rybářství 2021–2027. Evaluace byla realizována EJ ŘO a aktuálně probíhá finalizace zjištěných závěrů, které budou sloužit ke strategickému řízení, organizaci výzev a alokaci prostředků, tak aby byly využity v souladu s navrženými cíli. Účelem evaluace tedy bylo prověřit plnění milníků a cílových hodnot indikátorů, finanční pokrok programu a identifikovat případná rizika implementace v polovině programového období.

Metodický přístup vycházel z analýzy dat vygenerovaných ze systému MS2021+ a z aktuálních přehledů připravených ŘO. Jako podpůrné podklady byly využity zejména *Analýza absorpční kapacity a nastavení rámce pro monitoring a hodnocení* (2019) a *Metodika hodnocení OP Rybářství* (INESAN, 2023). Hodnocení probíhalo formou:

- porovnání dosažených hodnot indikátorů s plánovanými milníky a cílovými hodnotami,
- analýzy finančního postupu (míra zasmluvnění a skutečné čerpání),
- posouzení absorpční kapacity jednotlivých aktivit,
- identifikace rizik a příležitostí s ohledem na nastavený výkonnostní rámec.

Z provedeného hodnocení vyplývá, že program je na dobré cestě k dosažení většiny stanovených cílů. Environmentální a technologické indikátory již nyní plní nebo překračují očekávané hodnoty a významně přispívají k cílům EU v oblasti klimatu, biodiverzity a efektivního využívání zdrojů. Naopak kapacitní indikátory (nové výrobní kapacity, počet podniků) postupují pomaleji a jejich dosažení do roku 2029 je rizikové. Finanční postup ukazuje vysokou míru zasmluvnění (80–87 % alokace), ale nízké skutečné čerpání (15–20 %), což odráží zpoždění administrace a realizace projektů. Nicméně lze predikovat, že finanční alokace bude celá využita. Absorpční kapacita je v některých oblastech (inovace, environmentální opatření) vyšší, než se původně předpokládalo, zatímco v jiných (organizace producentů) zůstává nedostatečná. Evaluace proto doporučuje provést revizi cílových hodnot vybraných indikátorů, zrychlit proces čerpání prostředků, případně realokovat finance mezi aktivitami dle aktuální absorpční kapacity a posílit podporu méně využívaných opatření.

V souladu s Evaluačním plánem OP Rybářství 2021–2027 byla v srpnu 2025 zahájena vysoutěženou firmou Ernst & Young evaluace **Průběžné hodnocení OP Rybářství**. Potřeba evaluace vychází z požadavků čl. 44 Nařízení Rady (EU) č. 2021/1060, ze kterého plyne povinnost provádět pravidelná hodnocení programu, zaměřená na účinnost, efektivnost, relevanci, soudržnost a přidanou hodnotu na úrovni EU.

Předmětem zakázky je proto:

- posoudit účelnost a účinnost intervencí OP Rybářství na úrovni aktivit a specifických cílů, posoudit nastavení indikátorové soustavy,
- zhodnotit věcný i finanční pokrok programu včetně perspektivy čerpání alokace podle pravidla n+3,
- prověřit uplatňování horizontálních témat a příspěvek programu k environmentálním prioritám EU, zejména Zelené dohodě a strategii v boji proti klimatickým změnám,

- vyhodnotit nastavení a fungování procesů Řídicího orgánu, včetně administrace žádosti v systému MS 2021+ z pohledu žadatelů i ŘO,
- zhodnotit komunikační aktivity programu směrem k žadatelům, příjemcům i široké veřejnosti.

Počátkem září došlo k předání dílčího plnění v podobě Vstupní zprávy, z vlastní realizace hodnocení byly dokončeny přípravné fáze v podobě desk research, příprava pro potřeby terénního šetření (scénářů, vzorku respondentů apod.), detailní příprava na sběr kvalitativních a kvantitativních dat. Na období říjen-leden 2026 jsou plánované aktivity v podobě sběru dat a jejich vyhodnocování, v únoru pak datová syntéza a tvorba předběžných závěrů, v březnu vyhodnocení a interpretace dat za účelem přípravy ZZ s jejím předložením v dubnu 2026.

Součástí Evaluačního plánu OP Rybářství 2021–2027 je pro rok 2025 také interní **Zhodnocení SEA indikátorů**. Na základě stanoviska dle zákona č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí, § 10h, proběhne do konce roku 2025 vyhodnocení indikátorů, zda stanovená kritéria SEA naplňují.

2. Posílení a rozvoj evaluační kapacity

Na úrovni ČR je jako koordinační subjekt ustanovena Evaluační jednotka NOK, která kontinuálně pracuje na budování evaluační expertizy nejen svých členů, ale i evaluátorů řídicích orgánů i dalších expertů podílejících se na evaluaci fondů EU. Evaluační jednotka OP Rybářství se účastní dle potřeby vzdělávacích aktivit, pořádaných EJ NOK. V roce 2025 se jednalo o 11. evaluační konferenci EJ NOK s podtitulem Data v akci: Evaluce jako klíč k efektivní kohezní politice 2028+.

Na evropské úrovni je i nadále hlavním partnerem v oblasti evaluací FAMENET (Fisheries and Aquaculture Monitoring, Evaluation and Local Support Network – oddělení podpory pro monitoring a evaluce v rybolovu a akvakultuře). V srpnu 2025 zástupci FAMENET zjišťovali prostřednictvím dotazníkového šetření nastavení a fungování zjednodušených metod vykazování v jednotlivých členských státech. V září jsme pak obdrželi dotazník k využívání selektivních kritérií při výběru projektů za účelem zjištění a sdílení osvědčených postupů pro lepší využití EMFAF jako nástroje k dosažení cílů politiky EU v oblasti akvakultury a víceletých národních strategických plánů pro akvakulturu. Kromě České republiky se průzkum uskutečnil ve Španělsku, Francii, Chorvatsku, Itálii, Polsku a Portugalsku. V říjnu 2025 zástupci FAMENET uspořádali pravidelné výroční zasedání partnerů za účasti Evropské komise a zástupců členských států v Bruselu.

3. Návrhy aktualizací evaluačního plánu

ŘO OP Rybářství vypracoval návrhy aktualizací Evaluačního plánu 2021–2027. Návrhy aktualizací jsou následující:

- Do **přehledu plánovaných a uskutečněných vzdělávacích aktivit 2021–2027** byly doplněny aktivity uskutečněné v roce 2025.

Příloha: Návrhy na aktualizací Evaluačního plánu OP Rybářství 2021–2027_ver.4 v revizích